

564/1997

Annettu Helsingissä 5 päivänä kesäkuuta 1997

Kauppa- ja teollisuusministeriön päätös hissien turvallisuudesta

Kauppa- ja teollisuusministeriö on 14 päivänä kesäkuuta 1996 annetun sähköturvallisuuslain (410/1996) ja 28 päivänä kesäkuuta 1996 annetun sähköturvallisuusasetuksen (498/1996) 14 §:n nojalla päättänyt:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tätä päätöstä sovelletaan rakennuksiin tai rakennelmiin kiinteästi asennettaviin hisseihin sekä tällaisten hissien liitteen IV mukaisiin turvakomponentteihin.

2 §

Soveltamisalan rajauksia

Tätä päätöstä ei sovelleta:

- 1) köysiratoihin, jotka on tarkoitettu henkilökuljetukseen;
- 2) hisseihin, jotka on suunniteltu ja rakennettu maanpuolustuksen kannalta salassapidettäviin kohteisiin;
- 3) kaivoskuilussa käytettäviin nostolaitteisiin;
- 4) näyttämönostimiin;
- 5) kuljetusvälineissä käytettyihin hisseihin;
- 6) koneen osana oleviin hisseihin, jotka on tarkoitettu yksinomaan työskentelypaikalle kulkemiseen;
- 7) hammasratajuniin; eikä
- 8) rakennushisseihin, jotka on tarkoitettu kuljettamaan henkilöitä tai henkilöitä ja tavaraa.

3 §

Määritelmät

Tässä päätöksessä tarkoitetaan:

- 1) *hissin rakentajalla* luonnollista tai oikeushenkilöä, joka vastaa hissien suunnittelusta, valmistuksesta, asennuksesta ja markkinoille saattamisesta ja joka kiinnittää CE-merkinnän sekä laatii EY-vaatimustenmukaisuusvakuutuksen;

- 2) *hissin markkinoille saattamisella* sitä, kun rakentaja ensimmäisen kerran antaa hissін käyttäjälle käytettäväksi;
- 3) *turvakomponentilla* liitteessä IV mainittuja komponentteja;
- 4) *turvakomponenttien valmistajalla* luonnollista tai oikeushenkilöä, joka vastaa turvakomponenttien suunnittelusta ja valmistuksesta ja joka kiinnittää CE-merkinnän sekä laatii EY-vaatimustenmukaisuusvakuutuksen;
- 5) *mallihissillä* hissiä, jonka tekniset asiakirjat osoittavat, miten olennaiset turvallisuusvaatimukset täytetään tietyillä muuttujilla määriteltyä mallihissiä vastaavassa hississä, jossa käytetään mallihissin kanssa yhdenmukaisia turvakomponentteja; mallihissin perusteella suunniteltavien ja rakennettavien hissien sallitut muutokset ja muuttujien vaihtelualueet on selvästi määriteltävä teknisissä asiakirjoissa;
- 6) *yhdenmukaistetulla standardilla* sellaista standardia, joka kattaa yhden tai useamman liitteen I olennaisista turvallisuusvaatimuksista ja jota koskeva viittaus on julkaistu Euroopan yhteisön virallisessa lehdessä; sekä
- 7) *ilmoitetulla laitoksella* sähköturvallisuuslain (410/1996) 14 §:n mukaista tarkastuslaitosta ja 23 §:n mukaista valtuutettua laitosta, joka on todettu päteväksi ja nimitetty tekemään tässä päätöksessä ilmoitetulle laitokselle kuuluvia tehtäviä.

2 luku

Olennaiset vaatimukset

4 §

Yleisvaatimukset

Hissin saa ottaa käyttöön ainoastaan silloin, kun se asianmukaisesti asennettuna ja huollettuna sekä suunnitellun tarkoituksen mukaisesti käytettynä ei aiheuta hengen, terveyden tai omaisuuden vaaraa.

Hissin turvakomponentti ei saa aiheuttaa hengen, terveyden tai omaisuuden vaaraa, kun se on asianmukaisesti asennettu ja huollettu ja kun sitä käytetään hississä suunnitellun tarkoituksen mukaisesti.

Rakennuksella tai rakennelmalla tehtävästä työstä vastaavan henkilön ja hissін rakentajan on huolehdittava keskinäisestä tiedonvaihdesta ja tarpeellisista toimenpiteistä, joilla varmistetaan hissін asianmukainen toiminta ja turvallinen käyttö.

Hissille tarkoitettussa kuilussa ei saa olla muita kuin hissін toimintaa ja turvallisuutta varten tarvittavia putkia, johtoja tai varusteita.

5 §

Olennaiset terveys- ja turvallisuusvaatimukset

Hissін on täytettävä liitteen I mukaiset olennaiset terveys- ja turvallisuusvaatimukset.

Turvakomponentin on täytettävä liitteen I mukaiset olennaiset terveys- ja turvallisuusvaatimukset tai hissiin asennettuna sen on mahdollistettava, että hissi täyttää nämä vaatimukset.

Laskelmin tai suunnitelmin voidaan osoittaa laitesarjan täyttävän olennaiset turvallisuusvaatimukset.

Jos yhdenmukaistettu standardi koskee yhtä tai useampaa olennaista terveys- tai turvallisuusvaatimusta, tämän standardin mukaisesti rakennettu hissi katsotaan asianomaisten vaatimusten mukaiseksi.

Yhdenmukaistetun standardin mukaisesti rakennetun turvakomponentin katsotaan asianmukaisesti asennettuna mahdollistavan hissien toiminnan siten, että asianomaiset vaatimukset täyttyvät.

6 §

Turvakomponentin vaatimustenmukaisuuden arviointi

Valmistajan tai tämän Euroopan yhteisössä olevan edustajan on ennen turvakomponentin markkinoille saattamista:

- 1) toimitettava turvakomponentin mallikappale liitteessä V tarkoitettuun EY-tyyppitarkastukseen ja sitouduttava liitteessä XI tarkoitettuihin ilmoitetun laitoksen suorittamiin tuotannon tarkastuksiin; tai
- 2) toimitettava turvakomponentin mallikappale liitteessä V tarkoitettuun EY-tyyppitarkastukseen ja käytettävä liitteen VIII mukaista tuotannon laadunvarmistusjärjestelmää; tai
- 3) käytettävä liitteen IX mukaista täydellistä laadunvarmistusjärjestelmää.

7 §

Hissin vaatimustenmukaisuuden arviointi

Ennen markkinoille saattamista hissien vaatimustenmukaisuus on varmistettava ja arvioitava jollakin seuraavassa esitetyllä menettelyllä:

- 1) jos hissi on suunniteltu liitteen V mukaisessa EY-tyyppitarkastuksessa olleen hissien perusteella, se on asennettava ja testattava käyttämällä liitteen VI mukaista lopputarkastusta, liitteen XII mukaista laadunvarmistusjärjestelmää tai liitteen XIV mukaista laadunvarmistusjärjestelmää; suunnittelu-, asennus- ja testausvaiheiden arviointimenettelyt voidaan suorittaa samalla hissillä;
- 2) jos hissi on suunniteltu liitteen V mukaisessa EY-tyyppitarkastuksessa olleen mallihissin perusteella, se on asennettava ja testattava käyttämällä liitteen VI mukaista lopputarkastusta, liitteen XII mukaista laadunvarmistusjärjestelmää tai liitteen XIV mukaista laadunvarmistusjärjestelmää;
- 3) jos hissi on suunniteltu noudattaen yhdenmukaistettuja standardeja ja kun suunnittelussa on sovellettu liitteen XIII mukaista täydellistä laadunvarmistusjärjestelmää, hissi on asennettava ja testattava käyttämällä liitteen VI mukaista lopputarkastusta, liitteen XII mukaista laadunvarmistusjärjestelmää, tai liitteen XIV mukaista laadunvarmistusjärjestelmää; jos hissiä ei ole suunniteltu noudattaen kaikilta osiltaan yhdenmukaistettuja standardeja edellä mainittua suunnittelun laadunvarmistusjärjestelmää on täydennettävä ilmoitetun laitoksen suorittamalla suunnitelmien tarkastuksella;

4) hissi suunnitellaan, asennetaan ja testataan käyttämällä ilmoitetun laitoksen suorittamaa liitteen X mukaista hissikohtaista tarkastusta;

5) hissi suunnitellaan, asennetaan ja testataan käyttäen liitteen XIII mukaista täydellistä laadunvarmistusjärjestelmää ja suunnittelussa noudatetaan yhdenmukaistettua standardia; jos hissiä ei ole suunniteltu noudattaen kaikilta osiltaan yhdenmukaistettua standardia, laadunvarmistusjärjestelmää täydennetään ilmoitetun laitoksen suorittamalla suunnitelmien tarkastuksella.

Edellä 1 momentin 1—3 kohdan mukaisissa tapauksissa on suunnittelijan toimitettava rakenteesta, asennuksesta ja testauksesta vastaavalle henkilölle kaikki tarvittavat asiakirjat ja tiedot, joiden perusteella tämä voi arvioida luotettavasti rakennettavan hissien turvallisuuden.

8 §

Markkinoille saattaminen

Hissin ja turvakomponentin saa saattaa markkinoille, jos niiden mukana on tämän päätöksen mukainen EY-vaatimustenmukaisuusvakuutus ja niihin on kiinnitetty CE-merkintä siten kuin 2 momentissa säädetään. Lisäksi markkinoille saa saattaa muita komponentteja, jotka valmistajan tai tämän Euroopan yhteisössä olevan edustajan antaman vakuutuksen mukaisesti liitetään tämän päätöksen mukaiseen hissiin.

Valmistajan tai tämän Euroopan yhteisössä olevan edustajan on sen jälkeen, kun turvakomponentin vaatimustenmukaisuus on arvioitu 6 §:n mukaisesti, kiinnitettävä siihen CE-merkintä ja laadittava liitteen II mukainen vaatimustenmukaisuusvakuutus ottaen huomioon, mitä liitteissä VIII, IX tai XI määrätään.

Hissin rakentajan on sen jälkeen, kun hissien vaatimustenmukaisuus on 7 §:n mukaisesti arvioitu, kiinnitettävä hissiin CE-merkintä ja laadittava liitteen II mukainen vaatimustenmukaisuusvakuutus ottaen huomioon, mitä liitteissä VI, X, XII, XIII tai XIV määrätään.

Valmistajan tai tämän Euroopan yhteisössä olevan edustajan on säilytettävä jäljennös vaatimustenmukaisuusvakuutuksesta kymmenen vuotta turvakomponentin viimeisestä valmistuspäivästä lukien. Hissin rakentajan on säilytettävä jäljennös vaatimustenmukaisuusvakuutuksesta kymmenen vuotta hissien markkinoille saattamispäivästä lukien.

Hissin rakentajan on pyydettäessä toimitettava Euroopan yhteisön komissiolle ja jäsenvaltioille sekä ilmoitetuille laitoksille jäljennökset vaatimustenmukaisuusvakuutuksesta ja lopputarkastukseen liittyvistä testausselesteista.

9 §

Markkinoille saattajan vastuu

Jos turvakomponentin valmistaja tai tämän Euroopan yhteisön alueella oleva edustaja tai hissien rakentaja ei täytä 6—8 §:ssä määrättyjä velvoitteita, niiden täyttämistä vastaa se henkilö, joka saattaa turvakomponentin tai hissien markkinoille. Tämä koskee myös sitä, joka valmistaa hissien tai turvakomponentin omaan käyttöönsä.

10 §

CE-merkintä